

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit

PROJEKT: Chceme dostat šanci

Příjemce: Poradna pro občanství, občanská a lidská práva

Místo: Krásné Březno

Výše dotace: 8 875 766 Kč

Termín realizace: 1. 3. 2011 – 1. 3. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu bylo podpořit začleňování příslušníků sociálně vyloučených romských komunit (Předlice, Nový svět, Střekov, Krásné Březno, sídliště Mojžíř), a to především formou odstraňování bariér bránících jejich uplatňování na trhu práce a poskytováním pomoci v oblastech s pracovním trhem úzce souvisejících, přesněji pak:

- Zvyšování motivace, aktivizace a odborných kompetencí ve vztahu k pracovnímu trhu.
- Snižování míry zadluženosti.
- Snižování počtu dětí umístěných v institucionální péči.
- Efektivním prosazováním práv ve vztahu k pracovnímu trhu.

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

Díky finanční podpoře vznikla kancelář Poradny pro občanství, občanská a lidská práva v Krásném Březně, tedy poblíž jedné z lokalit realizace projektu. Došlo tak k zajištění optimální dostupnosti poskytovaných sociálních služeb obyvatelům výše zmíněných sociálně vyloučených lokalit. Poskytovanými službami jsou:

- Sociálně-právní a motivačně-aktivizační poradenství ve vztahu k pracovnímu trhu
- Prevence ekonomické nestability
- Sociálně-aktivizační poradenství pro rodiny s dětmi
- Mediace
- Strategická litigace
- Vytvoření tréninkových míst

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Zpřístupnění sociálních služeb a pomoci obyvatelům sociálně vyloučených lokalit, individuálně pak integrace některých obyvatel do většinové společnosti a zlepšení jejich životních podmínek.

V sociálně vyloučených lokalitách, na které projekt cílil, žilo dle minimálního odhadu cca 3 000 osob, dle horní hranice odhadu zhruba dvojnásobek. Přibližně 90 % zdejších obyvatel je nezaměstnaných a má pouze základní vzdělání.¹ Doposud byly sociální služby zaměřené na motivaci a aktivizaci CS s ohledem na trh práce, prevence ekonomické nestability a sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytovány převážně skrze nízkoprahová centra, a tedy nedostatečně. Právní poradenství, které nyní poskytuje Poradna bezplatně, zde pak chybělo úplně. Právě tuto pomoc, vnímá většina z klientů jako velké plus.

„Člověk se v paragrafech nevyzná, takže kdyby tu Poradna nebyla, musela bych hledat právníka jinde a na zaplacení bych neměla. Se zastavením těch dvou exekucí by mi nikdo nepomohl a byla bych na ulici.“ klientka služby Prevence ekonomické nestability

„Jako velké plus vnímám, že jsou služby zdarma. Hlavně právník. Když totiž chcete právníka, to se člověk nedoplatí.“ klientka služby Prevence ekonomické nestability

„Nejpřínosnější je pro mě ta právní pomoc. Pan Valeš mi hrozně pomohl. Především získat do péče moje dvě vnučky. Kdyby nebyla Poradna, tak bych se stejně děti nevzdala, ale otázkou je, jestli bych měla střechu nad hlavou a nebyla s nimi na ubytovně.“ Božena Bubíková, klientka služby Sociálně-aktivizační poradenství pro rodiny s dětmi

¹ Zdroj: Gabalova zpráva, převzato z projektové žádosti.

1 Prezentace projektu na zasedání Monitorovacího výboru OP LZZ

Co se zaměstnanosti týče, je veškerá snaha limitována ekonomickou situací regionu. Počet klientů, u kterých tak vznikl pracovní poměr, činil 21 osob.

V rámci projektu bylo přímo zřízeno 6 tréninkových míst (Asistent sociálního pracovníka), jež poskytla vybraným účastníkům možnost získání roční pracovní praxe. Ve spolupráci s Úřadem práce jim byl také proplacen kurz Pracovníka v sociálních službách, čímž se u absolventů tohoto kurzu zvýšila jejich potenciální zaměstnatelnost a tím snadnější proces integrace na otevřený trh práce.

„Mohl jsem se díky tomu pohnout dál. V profesní oblasti zkušenost navazuje na další zkušenost. Momentálně pracuji jako sociální pracovník v Nizkoprahovém zařízení pro děti a mládež v Krupce. No a samozřejmě jsem zajistil stabilní příjem do rodiny.“ popisuje tuto příležitost jeden z účastníků aktivity.

Dosažení systémových změn na lokální úrovni

V rámci aktivit, poskytovaných Poradnou pro občanství, bylo dosaženo několika systémových změn, a to:

- ✓ Prevence předlužování domácností (nepřiměřeně vysoké úroky, smluvní pokuty, rozhodčí doložky, nespojování pohledávek atp.)
- ✓ Snižování počtu dětí svěřených do institucionální péče

„Dosáhli jsme změny například ohledně rozhodování o pěstounské péči. Opatrovnický senát nám zpočátku všechny tyto žádosti negoval, protože pěstounská péče přináší finanční ohodnocení a rodinný příslušník by se měl podle rodinného zákona postarat o své vnouče automaticky. Ale nikoho už nenapadne, že musí opustit práci, aby se mohl o děti starat, a dostane se tím pádem na seznam osob pobírajících sociální dávky. Díky schopnosti našeho právníka nás ale Krajský soud začal brát vážně a pěstounskou péči prarodičů začal schvalovat. Na základě toho se změnil přístup automaticky i u okresního soudu a orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

Nebo v případě Dopravních podniků Ústeckého kraje jsme zjistili, že nedochází ke spojování exekucí u jednotlivých osob. Náš klient tak měl u něj například pět exekucí, což ale zákon nedovoluje.

Nyní už je spojují automaticky.“

(koordinátorka projektu, Lenka Balogová)

PŘEKÁŽKY

- ❖ Špatná komunikace s orgány Veřejné správy a samosprávy, od čehož se pak odvíjí negativní pohled a názor na poradnu.
- ❖ Ekonomická situace regionu a předsudky vůči CS ze strany většinové společnosti, což ztěžuje možnost uplatnění CS na trhu práce a realizátoři tak byli nuceni využívat osobní vazby pro zajištění zaměstnání.
- ❖ Délka soudních sporů, které se nejčastěji pohybují mezi 6-18 měsíci.
- ❖ Nedostatek odborného potenciálu personálu pro řešení sporů prostřednictvím mediace.